

در بیان سیدنا زین العابدین علیه السلام

المنطق

کلیات خمس

جلسه ۴۳

استاد فرخی

ذاتی و عرضی:

ذاتی و عرضی در باب کلیات خمس چنین تعریف شده است:

ذاتی:

آن که مقوم ذات موضوع است و از ذات هم خارج نمی باشد، و اگر نباشد موضوع هم محقق نمی شود. حال فرق نمی کند که تمام ماهیت افراد خودش باشد، و یا این که جزئی از ماهیت موضوعش باشد.

عرضی:

محمولی که خارج از ذات موضوع است و قوام موضوع به آن نیست، و آن بر دو قسم است:

عرضی عام: عرضی ای که اختصاص به موضوع خود نداشته باشد. مانند: «ماش» که این

صفت مشترک بین تمام حیوانات است.

عرضی خاص: عرضی ای که مختص موضوع خود است. مانند: «ضاحک» که فقط اختصاص به

انسان دارد.